

Ne vadovo kėdė, o prasmingas darbas – kaip keičiasi jaunimo požiūris į karjerą?

Augant neapibrėžtumui ir plečiantis karjeros galimybėms, pastebima tendencija – [2 iš 5](#) jaunų žmonių šiandien neturi aiškiai apibrėžtų ateities planų darbo rinkoje. Tai, specialistų teigimu, signalizuoja apie poreikį karjeros planavimą pradėti kur kas anksčiau – dar mokykliniame amžiuje, kai formuojasi pirmieji interesai ir supratimas apie galimas kryptis.

Kalbėdama apie darbo rinkos tendencijas, Kauno technologijos universiteto (KTU) Karjeros planavimo konsultantė Gabrielė Kartanaitė atkreipia dėmesį, kad jaunų žmonių neapsisprendimą lemia informacijos perteklius, sukeliantis vadinamąjį karjeros analizės paralyžių. Dėl to jauni žmonės renkasi labiausiai pažįstamus karjeros kelius, pavyzdžiui, remdamiesi tėvų ar senelių patirtimi.

„Be to, situaciją apsunkina ir tai, kad šiuolaikinė darbo rinka pasižymi dideliu pasirinkimų kiekiu bei augančia konkurencija, kai konkuruojama ne tik su žmonėmis, bet ir su technologijomis. Tai lemia, kad šiandien svarbiausia tampa ne pareigų pavadinimas, o žmogaus gebėjimas spręsti problemas ir prisitaikyti prie nuolat kintančios aplinkos“, – pastebi G. Kartanaitė.

Svarbus savęs pažinimas

Karjera – nebėra vien tik kopimas pareigų laiptais. KTU Karjeros planavimo konsultantė teigia, kad šiuo laikotarpiu ji gali būti įvairialypė – žmonės keičia profesines sritis, derina samdomą darbą su asmeniniais projektais, kuria verslus ar renkasi ekspertinį kelią vietoje vadovaujančių pareigų.

„Sėkminga karjera kiekvienam atrodo skirtingai. Vienam tai – aukštos pareigos, kitam – galimybė mokytis, išlaikyti darbo ir asmeninio gyvenimo balansą ar dirbti prasmingą darbą. Viena svarbiausių šiuolaikinės karjeros kompetencijų – savęs pažinimas. Tik supratę savo vertybes, stiprybes ir motyvaciją, galime priimti sprendimus, atitinkančius asmeninį sėkmės supratimą“, – sako G. Kartanaitė.

Geriausias būdas suprasti, kas labiausiai patinka ir kokia karjera tiktų ateityje, yra eksperimentuoti ir išbandyti įvairias veiklas. Anot G. Kartanaitės, ne teoriniai svarstymai, o realūs bandymai, praktikos, projektai, mentorystė ir pokalbiai su kitų sričių profesionalais leidžia atrasti tinkamiausią profesinį kelią. Siekiant geriau pažinti savo stiprybes, KTU yra parengęs „[Karjeros testą](#)“, padedantį geriau suprasti, kuri sritis geriausiai tinka.

„Kai žinai, kur nori nueiti, lengviau priimti sprendimus ir nenukrypti nuo to, kas atrodo svarbu. Taip pat nebūtina iš karto priimti didelių sprendimų – kartais pakanka mažų bandymų, praktikos ar

pokalbių su artimais žmonėmis. Tad klausimą „Kuo būti?“ reikėtų keisti į klausimą „O ką dar galiu išbandyti?“, – teigia G. Kartanaitė.

Būtina laužyti stereotipus

Dar vienas žingsnis, siekiant prasmingos karjeros, yra stereotipų atsisakymas. Pasak KTU Karjeros planavimo konsultantės, visuomenėje vis dar gajūs mitai, kad jaunimas nenori dirbti ar nori tik vadovaujamų pozicijų.

„Jauni žmonės nori dirbti, tačiau tikisi kitokių darbų sąlygų, daugiau lankstumo, prasmingumo bei dialogo su darbdaviais. Taip pat vadovo pozicija ne visada reiškia karjeros sėkmę. Dažnai žmonės į vadovaujamąs pozicijas ateina ne todėl, kad turi lyderystės kompetencijų, o todėl, kad buvo puikūs specialistai. Deja, vadovavimas reikalauja visai kitokių kompetencijų“, – akcentuoja G. Kartanaitė.

Ji priduria, kad dėl to dalis profesionalų sąmoningai grįžta prie ekspertinių pareigų, kuriose gali geriau realizuoti savo stiprybes.

„Karjeros kelias ir neturi būti tiesus. Pokyčiai, krypties keitimas, žingsnis atgal ar naujų veiklų išbandymas nėra nesėkmė – tai natūrali profesinio augimo dalis“, – pažymi G. Kartanaitė.

